# מהדורה למורה – התיק השחור – דף תרגול (עולים)

דף התרגול חוזר על העלילה, הדמויות, הסמלים והאמצעים בסיפור "התיק השחור" ומסתיים בפסקה בנוסח בגרות. כל הציטוטים קצרים (עד 8 מילים); התלמידים והתלמידות עובדים מתוך הסיפור שבמקראה ומעמוד היצירה באתר.

מסלול עולים: גרסת עולים: מילון מילים בראש הדף, הוראות קצרות בעברית פשוטה, מחסן מילים להשלמות. מומלץ לעבוד בזוגות ולאפשר שימוש במילון.

## מפתח תשובות

| # | שאלה | תשובה / כיוון |
|---|---|---|
| 1 | מה אבא מזמין לילד? | ב – חומוס, למרות שהילד אמר שאינו אוהב חומוס |
| 2 | מה אבא עושה במסעדה? | ב – קורא עיתונים ומדבר בטלפון |
| 3 | אבא מבקש מהילד לשמור על התיק. | נכון |
| 4 | בטלפון האב מדבר בקול רם וכועס. | לא נכון – האב לוחש ברוך שאינו יכול לדבר עכשיו – רוך שאינו מופנה אל בנו. |
| 5 | הילד מדמיין שמישהו ____ את התיק השחור והוא נעלם. | חוטף |
| 6 | מי ניגשת אל הילד בסוף הסיפור ומניחה יד על עורפו? | ג – המורה השכנה |
| 7 | מאיזו נקודת תצפית מסופר הסיפור? | ב – גוף שלישי, אבל צמוד לעיני הילד ולמחשבותיו |
| 8 | חברו כל דבר למה שהוא מסמל. | 1–ה, 2–ב, 3–א, 4–ג, 5–ד |
| 9 | מיינו: מה מתאים לאבא? מה מתאים למורה? | האב: אטום רגשית, מרוחק, מחליט במקום הילד, עסוק בעצמו \| המורה השכנה: קשובה, חמה, רואה את הילד, נותנת מגע רך |

| # | שאלה | תשובה / כיוון |
|---|---|---|
| 10 | מה זה התיק השחור? ומה הוא מסמל? | גלוי: תיק העבודה הכבד של האב שהילד שומר עליו. סמוי: הסוד והמטען הרגשי בין האב לבן, "גדוש עד להתפקע" כמו רגשות הילד; האב בוחר בתיק ולא בבן. |
| 11 | כתבו פסקה: מה המורה השכנה עושה בסוף? במה היא שונה מהאבא? | טענה: המורה היא דמות ניגוד לאב – דווקא הזרה למחצה רואה את הילד. ביסוס: ההנהון במסעדה; בסוף שואלת לשלומו ומניחה יד על עורפו, והוא חש נועם שלא הכיר. הסבר: המגע מראה מה היה חסר לו כל הערב. סיכום: הסיום פתוח – הילד מתאפק ורץ הביתה. מחוון: טענה, ביסוס, הסבר, מושגים (ניגוד, סיום פתוח), מבנה. |

## כרטיס יציאה – כיוון

האב נוכח בגופו ונעדר ברגשו; המורה חמה וקשובה ונותנת מגע. סמל: התיק השחור – הסוד והמטען; החומוס – חוסר הקשבה; היד על העורף – חמלה.

## לוודא

- לפי עמוד היצירה: בסיפור לא נאמר במפורש שההורים פרודים – הדף אינו קובע זאת.
- פרטי ארז (שליח, הוכה ליד המספרה) – לוודא מול הסיפור.
- ציטוטים מקנז – לכל היותר 8 מילים; לוודא ניסוח מול המקראה.

הדף מתאים לעמוד "התיק השחור – דף תרגול" באתר. יצרה: רוית ראש בן ישי

# התיק השחור – דף תרגול – דף התלמיד/ה

מסלול: עולים

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

## מילים שכדאי לדעת

| מילה | הסבר בעברית קלה | English |
|---|---|---|
| ניכור | ריחוק וקור בין אנשים | alienation |
| סמל | דבר שמייצג רעיון גדול יותר | symbol |
| ניגוד | שני דברים הפוכים זה מול זה | contrast |
| אירוניה | כשנאמר או קורה ההפך ממה שמצפים | irony |
| הקבלה | שני מצבים או דמויות שדומים זה לזה | parallel |
| מונולוג פנימי | המחשבות של הדמות בתוך הראש | inner monologue |
| סיום פתוח | סוף שבו לא יודעים מה יקרה אחר כך | open ending |
| להדחיק | לא לתת לרגש לצאת החוצה | to repress |
| עורף | החלק האחורי של הצוואר | nape of the neck |

## חלק א' – הבנה ומידע

סמנו תשובה אחת נכונה.

**מחסן מילים:** חוטף

**1.** מה אבא מזמין לילד?

א) קולה בלבד, כמו שהילד ביקש
ב) חומוס, למרות שהילד אמר שאינו אוהב חומוס
ג) פיצה, כי הילד רעב מאוד
ד) שום דבר – האב מזמין רק לעצמו

**2.** מה אבא עושה במסעדה?

א) משחק עם הילד ומשוחח איתו
ב) קורא עיתונים ומדבר בטלפון
ג) מדבר עם המורה השכנה
ד) צופה בטלוויזיה יחד עם הילד

**3.** אבא מבקש מהילד לשמור על התיק. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

**4.** בטלפון האב מדבר בקול רם וכועס. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

5. הילד מדמיין שמישהו _____ את התיק השחור והוא נעלם.

**6.** מי ניגשת אל הילד בסוף הסיפור ומניחה יד על עורפו?

(א) אמו של הילד (ב) המלצרית במסעדה (ג) המורה השכנה (ד) אישה זרה מן הרחוב

**7.** מאיזו נקודת תצפית מסופר הסיפור?

(א) גוף ראשון – הילד מספר על עצמו (ב) גוף שלישי, אבל צמוד לעיני הילד ולמחשבותיו

(ג) גוף שלישי, צמוד למחשבות האב (ד) דרך מכתבים של המורה

## חלק ב׳ – התאמה, סדר ומיון

חברו בקו, מספרו, מיינו.

8. חברו כל דבר למה שהוא מסמל.

| # | | האות שלי | | התאמה |
|---|---|---|---|---|
| 1 | התיק השחור | ____ | א | מחיצות בין האב לבנו |
| 2 | החומוס | ____ | ב | חוסר הקשבה והחלטות מעל ראשו של הילד |
| 3 | העיתון והטלפון | ____ | ג | התפרצות של כל מה שהילד שתק ובלע |
| 4 | ההקאה | ____ | ד | רגע קטן של חמלה וקרבה |
| 5 | היד על העורף | ____ | ה | הסוד והמטען הרגשי בין האב לבן |

9. מיינו: מה מתאים לאבא? מה מתאים למורה?

**מחסן מילים:** אטום רגשית | נותנת מגע רך | קשובה | מרוחק | חמה | מחליט במקום הילד | רואה את הילד | עסוק בעצמו

| האב | המורה השכנה |
|---|---|
| | |
| | |
| | |
| | |

## חלק ג׳ – כתיבה ופרשנות

כתבו משפטים מלאים. השתמשו בדוגמה מהסיפור.

10. מה זה התיק השחור? ומה הוא מסמל?

11. כתבו פסקה: מה המורה השכנה עושה בסוף? במה היא שונה מהאבא?

## כרטיס יציאה

**1.** מה ההבדל העיקרי בין האב לבין המורה השכנה?

**2.** כתבו סמל אחד מהסיפור ואת משמעותו.

**3.** השלימו: "היום הבנתי ש..."